

**UCHWAŁA NR LIV/...../2023
RADY MIEJSKIEJ W PIERZCHNICY**

z dnia 28 grudnia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Pierzchnica na lata 2024 - 2027**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 1-2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) Rada Miejska uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Pierzchnica na lata 2024-2027, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Burmistrz

mgr inż. Stanisław Strąk

Załącznik do uchwały Nr LIV/...../2023
Rady Miejskiej w Pierzchnicy
z dnia 28 grudnia 2023 r.

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz
Przeciwdziałania Narkomanii
w gminie Pierzchnica
na lata 2024-2027

Spis treści:

1. Wstęp
2. Wstępna ocena sytuacji:
 - 2.1 Charakterystyka gminy Pierzchnica
 - 2.2 Diagnoza ogólna
 - 2.3 Diagnoza przeprowadzona wśród uczniów szkół podstawowych w gminie Pierzchnica
3. Adresaci Gminnego Programu
4. Metody i strategie profilaktyczne
5. Cele Gminnego Programu
6. Działania podejmowane przy realizacji celów szczegółowych
7. Sposoby realizacji zadań
8. Realizatorzy Gminnego Programu.
9. Zasady funkcjonowania Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pierzchnicy.
10. Budżet Gminnego Programu.
11. Monitorowanie problemów związanych z uzależnieniami w gminie Pierzchnica.

1. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Pierzchnica na lata 2024-2027 (zwany dalej Gminnym Programem) koncentruje się na wycinku życia społecznego. Ma za zadanie w najlepszy możliwy sposób promować zdrowie, zapobiegać używaniu substancji psychoaktywnych i rozwiązywać problemy wynikające z ich używania i uzależnienia od nich. Określa strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z nadużywania alkoholu, a także obejmuje przedsięwzięcia z obszaru przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym.

Uznając życie obywateli bez uzależnień za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra społeczności gminnej, organy gminy są zobowiązane do kształtowania polityki społecznej, która sprzyja w szczególności tworzeniu odpowiednich warunków do realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu i narkotyków. Gminny Program opracowany został na bazie ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny Program stanowi część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Obowiązek uchwalania Gminnego Programu wynika z art. 4¹ ust. 2-2a ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z art. 10 ust. 2-2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zgodnie ustawą z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi obowiązkiem jednostek samorządu terytorialnego jest podejmowanie działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii umożliwia realizację działań profilaktycznych, jak i zaradczych na szczeblu gminnym. Ustawodawca wskazał zarówno zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci gminnego programu, jak i środki na realizację tych zadań. Źródłem finansowania są środki finansowe budżetu gminy.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką oraz rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii należy do zadań własnych gminy. W Gminnym Programie uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach, placówkach systemu oświaty, świetlicach a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących. Gminny Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków jak również innych środków psychoaktywnych, a także uzależnień behawioralnych.

2. Wstępna ocena sytuacji

2.1 Charakterystyka gminy Pierzchnica

Gmina Pierzchnica zajmuje obszar blisko 105km² i składa się z 17 sołectw. Zameldowanych jest 4564 osoby, w tym 2275 kobiet i 2289 mężczyzn (dane na dzień 30.11.2023r.). Siedzibą gminy jest miasto Pierzchnica. W ostatnich latach liczba mieszkańców gminy jest stabilna. Pomimo to występują na terenie gminy migracje do miast oraz wyjazdy zagraniczne w poszukiwaniu pracy.

Spora część mieszkańców żyje w ubóstwie, opieką ze strony Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pierzchnicy w 2022 roku objętych zostało 186 rodzin (405 osób), w tym 14 rodzin (28 osób) to rodziny, w których występuje problem z nadużywaniem alkoholu oraz 1 osoba (1 rodzina) z problemem narkomanii. Alkoholizm w gminie stanowi istotny problem. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pierzchnicy w roku 2021 prowadziła 26 spraw, z czego na przymusowe leczenie odwykowe skierowała 7 wniosków do sądu. W 2022r. komisja prowadziła 19 spraw, z czego na przymusowe leczenie odwykowe skierowała również 7 wniosków do sądu. W 2023r. (na dzień 30.11.2023r.) komisja prowadzi 19 spraw, dotąd na przymusowe leczenie odwykowe skierowanych zostało 11 wniosków do sądu. W 2022 roku zwołano 14 posiedzeń komisji. W 2023 roku zwołano dotąd 11 posiedzeń komisji. MGKRPA w Pierzchnicy wydała w 2022 roku 3 postanowienia dotyczące zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, opiniując zgodność lokalizacji i ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miejskiej w Pierzchnicy.

Na terenie gminy znajdują się dwie szkoły podstawowe - w Pierzchnicy i Drugni. Do szkół podstawowych w roku szkolnym 2023/2024 uczęszcza w sumie 365 uczniów. W oddziałach przedszkolnych w Drugni i Pierzchnicy zapisanych jest łącznie 163 dzieci. Do szkół ponadpodstawowych młodzież głównie dojeżdża do pobliskich miejscowości tj. do Kielc, Chmielnika, Buska-Zdroju. W gminie rozwijają się placówki kultury, powstają nowe kluby młodzieżowe oraz świetlice środowiskowe, funkcjonują również świetlice szkolne obejmujące opieką dzieci dowożone do placówek oświatowych. Ze zbiorów Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Pierzchnicy korzystają uczniowie oraz pozostali mieszkańcy gminy. Mocną stroną gminy są organizacje pozarządowe, które włączają się w realizację gminnych zadań wynikających z programów profilaktycznych.

2.2 Diagnoza ogólna

Największą zdiagnozowaną grupę stanowią osoby uzależnione od alkoholu. Niepokoi fakt, że problemy z nadużywaniem alkoholu pojawiają się często w rodzinach biednych gdzie brakuje pieniędzy na podstawowe potrzeby, występuje bezrobocie oraz gdzie wychowują się małe dzieci. Uzależnienie od alkoholu jest następstwem długotrwałego picia.

Uzależnienie od alkoholu bliskiej osoby i związane z tym jej nieprawidłowe funkcjonowanie wywiera negatywny wpływ na pozostałych członków rodziny, zarówno dorosłych, jak i dzieci, powodując problemy zdrowotne, psychologiczne, społeczne i materialne. Uzależnienie jest tym czynnikiem, który może doprowadzić do dysfunkcji rodziny. Dotkliwą konsekwencją życia w bliskiej relacji z osobą uzależnioną może być współuzależnienie. Jednym z zaburzeń ściśle skorelowanych z alkoholem jest przemoc w rodzinie, najczęściej jest to przemoc domowa oraz ubóstwo. Nadużywanie alkoholu jest

powodem znęcania się psychicznego a także fizycznego nad domownikami i niejednokrotnie jest jednym z głównych powodów rozpadu rodziny.

Szczególnie trudna jest sytuacja dzieci wychowujących się w rodzinie z problemem alkoholowym. Dysfunkcja takiej rodziny zakłóca prawidłowy rozwój dziecka – poznawczy, emocjonalny i społeczny. Takie zachowania mają niewątpliwie bardzo negatywny wpływ na spokojne życie całej rodziny, a przede wszystkim na prawidłowy rozwój dzieci.

Do realizatorów Gminnego Programu docierają tylko znikome informacje o przypadkach zażywania bądź rozpowszechniania narkotyków czy środków psychoaktywnych. W 2022 roku odnotowano jeden przypadek osoby nadużywającej narkotyków, znajdowała się ona pod opieką pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pierzchnicy. W związku z powyższym należy stwierdzić, że problem narkomanii na terenie gminy Pierzchnica nie jest poważny. Przeprowadzona analiza faktów zmusza jednak do zachowania czujności i zastosowania odpowiednich działań zapobiegawczych, bo zagrożenie istnieje i w przyszłości problem narkomanii na terenie gminy może być znacznie bardziej poważny. Dużym zagrożeniem staje się dostępność tzw. „dopalaczy”. Szczególnie narażone są osoby w młodym wieku, które mogły korzystać z tego rodzaju środków odurzających. Na największe zagrożenie narażeni są uczniowie szkół ponadpodstawowych dojeżdżający do szkół poza terenem gminy Pierzchnica.

Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemami wynikającymi z nadużywania alkoholu, narkotyków jak również innych środków psychoaktywnych, a także borykającymi się z problemem uzależnień behawioralnych jest jednym z istotnych zadań samorządów lokalnych w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Szczególną rolę w tym zakresie odgrywa prowadzenie placówek wsparcia dziennego – świetlic socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych itp. oraz innych form pomocy dzieciom z grup ryzyka z zaburzonymi zachowaniami.

2.4 Diagnoza przeprowadzona wśród uczniów szkół podstawowych w gminie Pierzchnica

We wrześniu 2022 roku wśród uczniów obydwóch szkół podstawowych z terenu gminy Pierzchnica została przeprowadzona diagnoza problemów społecznych. Miała ona na celu ukazanie skali różnych problemów społecznych wśród uczniów. W badaniu łącznie wzięło udział 163 osoby, gdzie rozkład próby był różny między chłopcami (tj. 55%) i dziewczynkami (tj. 45%). Wśród badanych uczniów, ponad połowę kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci mający 12-13lat (61%), 20% badanych to uczniowie w wieku 10-11lat, a 19% ankietowanych stanowili uczniowie w przedziale wiekowym 14-15 lat.

Zakres działań badawczych odnosił się do problematyki:

- alkoholizmu,
- nikotynizmu,
- narkomanii,
- przemocy,
- uzależnień behawioralnych.

Pierwszy blok tematyczny dotyczył problemu alkoholowego z perspektywy dzieci i młodzieży. Uczniowie zostali zapytani o ich kontakt z alkoholem. Twierdząco na to pytanie odpowiedziało 27% respondentów. W grupie osób, które zadeklarowały sięgnięcie po alkohol, większość stanowią uczniowie, którzy spożywali go jednokrotnie (15%). Rzadziej respondenci

wskazywali na picie kilka razy (6%). Uczniowie, którzy zadeklarowali spożywanie alkoholu wiele razy to 3% wszystkich badanych. Taki sam odsetek stanowią te osoby, które odpowiedziały, że piją alkohol regularnie, czyli przynajmniej raz w tygodniu (3%). W ramach badań uzyskano również informacje o sposobie otrzymania/zdobycia alkoholu przez uczniów po raz pierwszy. Na podstawie deklaracji badanych można stwierdzić, że ankietowani najczęściej byli częstowani alkoholem przez rodziców (15 osób, tj. 33%) lub nie pamiętają w jaki sposób go otrzymali (11 osób, tj. 24%). Część osób wskazała, że ktoś ich poczęstował alkoholem (9 osób, tj. 20%), kolejna część zaznaczyła odpowiedź „inne” nie dodając odpowiedzi (5 osób, tj. 11%). Pozostali respondenci wskazali na podkradanie alkoholu rodzicom (3 osoby, tj. 7%) oraz jego samodzielny zakup (2 osoby, 4%). Uczniowie, którzy spożywali alkohol zostali poproszeni o określenie w jakim wieku pierwszy raz po niego sięgnęli. Odpowiedzi respondentów są następujące: najwięcej, bo 28 osób wskazało na wiek 10-13 lat (64%), następnie 10 uczniów odpowiedziało, że miało mniej niż 10 lat (23%). Najrzadziej wybieraną odpowiedzią był wiek 14-15 lat, wskazało na niego 6 uczniów (14%). Następne pytanie odnosiło się do częstotliwości spożycia alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Większość uczniów nie piła alkoholu w tym okresie (31 osób, tj. 70%). Wśród respondentów, którzy sięgnęli wtedy po alkohol najwięcej uczniów spożywało go 1-2 razy (6 osób, tj. 14%), 3 osoby wskazały na 3-4 razy (7%), tyle samo ankietowanych zadeklarowało spożycie alkoholu więcej niż 7 razy (7%), a jedna osoba zaznaczyła, że w ciągu ostatnich 30 dni spożywała alkohol 5-7 razy (2%).

Następny blok pytań dotyczył problemu nikotynowego wśród osób nieletnich w gminie Pierzchnica. Z deklaracji respondentów wynika, że kontakt z nimi miało 14% ankietowanych, w tym po 4% badanych podaje, że sięgnęło po papierosy jednokrotnie, kilka razy lub pali je regularnie/codziennie. Palenie papierosów wiele razy zadeklarowało 2% ankietowanych. Po papierosy przed 10 rokiem życia sięgnęło 2 badanych (10%), 16 osób miało wówczas 10-13 lat (76%), natomiast 3 respondentów 14-15 lat (14%). W ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie spośród wszystkich respondentów, którzy zadeklarowali, że palili papierosy w tym okresie, 6 osób sięgnęło po wyroby tytoniowe 1-2 razy (27%), 2 uczniów zaznaczyło odpowiedź – 5-10 razy (9%), natomiast 4 badanych zadeklarowało palenie papierosów więcej niż 10 razy (18%). Z deklaracji respondentów wynika, że po elektroniczne papierosy sięgnęło 16% ankietowanych, w tym 6% paliło je jednokrotnie, po 4% – kilka razy lub wiele razy, natomiast 2% deklaruje, że pali e-papierosy regularnie/codziennie.

W ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie spośród wszystkich respondentów, którzy zadeklarowali, że palili elektroniczne papierosy w tym okresie sięgnęło 50% badanych (13 osób). Wśród nich 3 osoby paliły e-papierosy 1-2 razy (12%), z kolei 4 badanych – 3-4 razy (15%). Jeden uczeń zaznaczył – 5-10 razy (4%), natomiast 5 respondentów zadeklarowało, że paliło e-papierosy więcej niż 10 razy (19%).

Kolejny blok pytań dotyczył narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych. W celu dogłębnej analizy tego problemu respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Z odpowiedzi wynika, że sięgnęło po nie 2 uczniów, jeden z nich zażywał substancje psychoaktywne kilka razy, a drugi regularnie. Na pytanie szczegółowe: *Jak często zażywałeś/aś narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni?* jeden z respondentów zaznaczył odpowiedź – 1-2 razy, natomiast drugi zadeklarował stosowanie tych substancji więcej niż 10 razy. Odpowiadając na pytanie: *jakie były to substancje?* obaj uczniowie zaznaczyli marihuanę, a także jeden z nich

zażywał mefedron. W następnej kolejności uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 4% ankietowanych, a trudne dla 31%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 6% ankietowanych, a trudne dla 28%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 40% ankietowanych, a trudny dla 15%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 36% ankietowanych, a trudne dla 19%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 29% ankietowanych, a trudne dla 20%.

Kolejny blok tematyczny dotyczył zjawiska przemocy i miał on na celu oszacowanie skale problemu przemocy wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Pierzchnica. Uczniów spytano o to, czy zdarzyło im się kiedykolwiek doświadczyć przemocy. Twierdzącej odpowiedzi udzieliło 34% badanych. W celu pogłębionej analizy określono również to, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Na podstawie udzielonych odpowiedzi można stwierdzić, że ankietowani najczęściej doświadczali przemocy ze strony rodzeństwa (18 osób, tj. 34%), a także innych osób (18 osób, tj. 34%). Na pytanie kim były te „inne osoby” pojawiały się odpowiedzi typu: „osoby ze szkoły”, „młodzież”, „koledzy”. Następną grupą, którą ankietowani wskazali jako stosującą wobec nich przemoc byli rówieśnicy (14 osób, tj. 26%), tata (7 osób, tj. 13%) oraz mama (6 osób, tj. 11%). Z danych można zauważyć, że:

- przemocy psychicznej doświadczyło 29 uczniów (67%),
- przemocy fizycznej doznało 16 uczniów (37%),
- przemocy seksualnej doświadczył 1 respondent (2%),
- zaniedbania doznała 1 osoba (2%).

W kolejnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o określenie, czy kiedykolwiek w życiu doszło do sytuacji, w której to oni zastosowali przemoc wobec innych osób. Odpowiedzi kształtują się podobnie, jak w przypadku pytania o doświadczenie przemocy. Zastosowanie kiedykolwiek przemocy zadeklarował co trzeci badany uczeń (33%). Obraz jaki wyłania się z badania to znaczny odsetek uczniów deklarujących występowanie w swojej szkole przemocy. Przyznało to 57% respondentów. Z udzielonych przez 22% uczniów odpowiedzi wynika, że zdarzenia takie w ich szkole mają miejsce rzadko, 18% przyznało, że zdarzają się czasami, a zdaniem 17% – często.

Poruszono też blok tematyczny dotyczący uzależnień behawioralnych.

Zebrany materiał badawczy wykazał, że prawie wszyscy ankietowani korzystają z urządzeń elektronicznych, w tym najwięcej zaznaczyło, że sięga najczęściej po telefon komórkowy (84%), połowa ankietowanych wskazała na komputer/laptop (50%), z kolei 20% zaznaczyło konsolę do gier, natomiast tablet wybrało 12%. Z urządzeń elektronicznych nie korzystazałaledwie 1% badanych, a kolejny 1% wskazał na inne urządzenia. Wśród biorących udział w badaniu 19 osób deklaruje korzystanie z urządzeń elektronicznych do 1 godziny dziennie (12%). Znaczna część młodych mieszkańców Gminy Pierzchnica poświęca na korzystanie z urządzeń elektronicznych powyżej 1 godziny do 3 godzin (55 osób, tj. 34%) oraz powyżej 3 godzin do 5 godzin (38 osób, tj. 23%), natomiast 23 ankietowanych przeznacza na to powyżej 5 godzin do 7 godzin (14%). Wśród badanych 19 osób korzysta z urządzeń elektronicznych powyżej 7 godzin (12%). Jako negatywne konsekwencje z którymi zmagają się respondenci w związku z korzystaniem z urządzeń elektronicznych wskazano pogorszenie relacji rodzinnych tj. 32 badanych (20%), z kolei 29 zaznaczyło odpowiedź *pogorszenie relacji koleżeńskich*

(18%). Wśród ankietowanych 25 osób miało problemy z zasypianiem (16%). Po 8 uczniów zadeklarowało zaniedbywanie obowiązków szkolnych/domowych lub pogorszenie stanu zdrowia (po 5%). Odpowiedź „inne” zaznaczyło najwięcej badanych, w większości nie dodając odpowiedzi lub pisząc np. „ból głowy” (94 osoby, tj. 58%). Uczniowie zostali też poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych. Tego typu zachowanie zadeklarowało 155 osób (96%), w tym ponad połowie uczniów zdarzało się to bardzo często (84 osoby, tj. 52%), natomiast 39 ankietowanym – często (24%). 23 badanych oznajmiło, że czasami im się to zdarzało (14%), a 9 osób zadeklarowało, że skłamałi jeden raz, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzonego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych (6%).

Poruszony został też temat gier i hazardu. Przedstawione zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o częstotliwość grania w gry na pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. W podanym okresie podejmowało się gry na pieniądze 28% badanych. Największy odsetek z nich robił to 1-5 razy (19%), natomiast 2% badanych zadeklarowało, że grało 6-10 razy. 1% ankietowanych wskazało na 11-20 razy, a 6% uczniów odpowiedziało, że robiło to częściej niż 20 razy. Uczniowie, którzy zadeklarowali granie w gry na pieniądze najczęściej kupowali zdraпки (34 osoby, tj. 74%), grali na maszynach (9 osób, tj. 20%), a także kupowali kupony lotto (8 osób, tj. 17%). 7 badanych zaznaczyło odpowiedź „inne” (15%) wpisując: „keydrop” czy „cs go”. Najmniej odpowiedzi padało na gry karciane (4 osoby, tj. 9%) oraz zakłady bukmacherskie (2 osoby, tj. 4%).

Uczniowie odpowiadali też na pytania dotyczące tematyki żywieniowej. Pierwsze z pytań dotyczyło wiedzy o różnego rodzaju zaburzeniach odżywiania. Z zebranych danych wynika, że uczniowie słyszeli przede wszystkim o anoreksji (52%), niemal co trzeci ankietowany o kompulsywnym objadaniu się (29%), natomiast niewiele mniej badanych o bulimii (25%). Najmniej znana wśród badanych jest ortoreksja (13%). Kolejne pytanie dotyczyło tego, czy uczniowie czują presję w swoim środowisku, aby stale poprawiać swój wygląd zewnętrzny. 23% badanych deklaruje, że czuje taką presję, natomiast 35% miało problemy z określeniem, czy odczuwa w tym względzie presję ze strony otoczenia.

W ostatniej części ankiety znajdowały się pytania dotyczące zjawiska zakupoholizmu, które też należy do uzależnień behawioralnych. Zapytano uczniów czy wiedzą, czym jest zakupoholizm. Jak wynika z poniższego diagramu zdecydowana większość ankietowanych deklaruje, że zna to zaburzenie (83%).

Ostatni blok tematyczny dotyczył spostrzegania działań profilaktycznych przez dzieci i młodzież z gminy Pierzchnica.

Z przedstawionej diagnozy wynika, że ankietowani w ciągu ostatnich 2 lat przed badaniem, najczęściej brali udział w zajęciach dotyczących bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych i Internetu oraz uzależnień. Najrzadziej deklarowanymi zajęciami profilaktycznymi, w których uczestniczyli uczniowie były te, które odnosiły się do zdrowia psychicznego oraz przemocy. Najciekawsze, zdaniem młodych respondentów, są zajęcia dotyczące bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych i Internetu, zdrowego odżywiania i uzależnień.

Celem badania było przedstawienie aktualnych problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przemocy dotyczących gminę Pierzchnica w odniesieniu do opinii uczniów. Cel ten został osiągnięty w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego, będącego podstawą do opracowania wniosków i rekomendacji, które następnie posłużą do

tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie gminy, w tym jakości życia jej mieszkańców. Przeprowadzona diagnoza oraz analiza danych umożliwiła rozpoznanie sytuacji uczniów gminy, ich opinii i postaw względem uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz przemocy.

Podsumowując, w gminie Pierzchnica występuje problem alkoholowy wśród młodych mieszkańców. Palenie papierosów przez młodych mieszkańców również jest widoczne. Niepojęty jest fakt, iż jest grupa młodych ludzi, w której palenie papierosów wyszło poza fazę eksperymentowania i stało się regularną czynnością. Badanie wykazało również, że część badanych uczniów miało styczność z narkotykami lub dopalaczami. Część uczniów posiada niepełną wiedzę na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych, co domaga się zastosowania szerokich działań profilaktycznych na poziomie uniwersalnym. Problem przemocy w gminie Pierzchnica jest znaczący, bowiem aż 34% uczniów przyznaje, że jej doświadczyło. Jak wynika z analizy materiału badawczego, problem przemocy domowej jest mniejszy niż przemocy rówieśniczej, jednak również dostrzegalny. Warto również pochylić się nad zjawiskiem cyberprzemocy i poszerzyć wiedzę uczniów zarówno na temat istoty tego problemu, jak i konsekwencji jej stosowania dla ofiary i sprawcy. Wobec powyższego należy podjąć działania profilaktyczne, zapobiegające dalszemu rozwojowi omawianych problemów.

3. Adresaci Gminnego Programu

Gminny Program skierowany jest do osób, którzy w życiu prywatnym, bądź zawodowym spotykają się z problemem nadużywania i uzależnienia od alkoholu, narkotyków jak również innych środków psychoaktywnych, a także do osób borykających się z problemem uzależnień behawioralnych oraz do wszystkich zainteresowanych tą problematyką. Gmina z racji dysponowania odpowiednią wiedzą o problemach swoich mieszkańców, a także o swoich możliwościach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do społeczności. Zadania zawarte w programie skierowane są do osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych, a także do osób borykających się z problemem uzależnień behawioralnych, ich rodzin, a także do dzieci i młodzieży. Alkoholizm, narkomania i uzależnienia behawioralne są dużymi problemami społecznymi dotykającymi nie tylko osób dorosłych, ale coraz częściej także młodzież i dzieci.

Adresatami Gminnego Programu są mieszkańcy gminy Pierzchnica, w szczególności:

- rodziny/ osoby współuzależnione z problemem nadużywania i uzależnienia od alkoholu, narkotyków jak również innych środków psychoaktywnych, a także osoby borykające się z problemem uzależnień behawioralnych,
- dzieci i młodzież,
- osoby zajmujące się zapobieganiem występowania problemów i pomocą osobom i rodzinom z problemem alkoholowym i narkomanii,
- środowiska abstynenckie,
- podmioty publiczne, społeczne, instytucje, stowarzyszenia i osoby fizyczne działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program jest kierowany do lokalnej społeczności. Jednak głównymi osobami zażywającymi środki psychoaktywne, w tym narkotyki, stała się głównie młodzież, dla której narkotyki są najprostszym sposobem na oderwanie się od rzeczywistości, dobrą zabawą, zabiciem nudy, chwilowym zapomnieniem o kłopotach, problemach na jakie napotykają

wchodząc w dorosłe życie. Osobami intensywnie oddziałującymi na młode pokolenie są rodzice, to oni mają bez względu na wiek największy wpływ na zachowanie swoich dzieci. Edukacja rodziców w zakresie działań w stosunku do dzieci może przynieść w przyszłości istotne, pozytywne zmiany w ograniczeniu używania substancji psychoaktywnych. Obecnie postawa rodziców jest zwykle nacechowana lękiem i ograniczona brakiem wiedzy na temat narkotyków, ich działania i szkodliwości. Edukacja i wsparcie terapeutyczne rodziny może przynieść w przyszłości pozytywne zmiany, a ich efektem może być psychicznie zdrowsze, społecznie dojrzałe młode pokolenie. Oferta dla młodzieży powinna chronić przed nałogiem, ale również wyposażyć w takie umiejętności, które pozwolą im dobrze funkcjonować w grupie rówieśniczej, radzić sobie z zadaniami i codziennymi obowiązkami oraz brać odpowiedzialność za własny rozwój bez stosowania używek. Gminny Program uwzględnia potrzeby środowiska gminnego w zakresie profilaktyki i leczenia osób zagrożonych uzależnieniem, szkodliwie używających i uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych.

Wpajanie zasad zdrowego stylu życia od najmłodszych lat daje szansę na stworzenie zdrowego społeczeństwa w pełni świadomego zagrożeń, jakie niesie cywilizacja, np. stres czy uzależnienia. Dom rodzinny, szkoła i środowisko zewnętrzne, w którym przebywają dzieci i młodzież, kształtują osobowość młodego człowieka. Należy zatem zadbać o to, aby instytucje do tego powołane i organizacje społeczne były zdolne do przyjęcia zadań wychowawczych w przypadkach zaistnienia takich potrzeb. Do sfery zadań publicznych należą zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a także przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym. Oznacza to, że w przypadku realizacji zadań z tego zakresu zarówno jednostki samorządu terytorialnego, jak i organizacje pozarządowe obowiązują stosowanie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

4. Metody i strategie profilaktyczne

Profilaktyka jest rozumiana jako świadome działanie mające na celu zapobieganie problemom (zaburzeniom, chorobom, dysfunkcjom) zanim one wystąpią. Do profilaktyki zaliczane są również działania mające na celu ograniczanie (minimalizowanie) negatywnych konsekwencji zachowań ryzykownych. Skuteczne i sprawdzone strategie profilaktyczne są jednym z podstawowych elementów, na których powinna opierać się współczesna profilaktyka uzależnień. Strategie profilaktyczne, czyli sposoby postępowania mające istotny wpływ na osiągnięcie założonych w programach celów, wywodzą się z modeli teoretycznych wyjaśniających, dlaczego ludzie sięgają po alkohol, narkotyki lub podejmują inne ryzykowne zachowania.

Odpowiednio do stopnia zagrożenia profilaktyka uzależnień prowadzona jest na trzech poziomach: profilaktyka uniwersalna, selektywna oraz wskazująca.

Profilaktyka uniwersalna - ma na celu przeciwdziałanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych (zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej) poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmacnianie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka. Działania te dotyczą zagrożeń rozpowszechnionych, takich jak np. używanie substancji psychoaktywnych (narkotyki, alkohol), przemoc, czy uzależnienia behawioralne. Odbiorcy działań profilaktyki uniwersalnej to ogół populacji, np. dzieci i młodzież szkolna, społeczność lokalna. Grupy, do których są kierowane działania profilaktyki uniwersalnej nie są uprzednio diagnozowane pod względem poziomu ryzyka zachowań problemowych, choć w

obrębie grupy poszczególne jednostki mogą się różnić stopniem zagrożenia i rodzajem czynników ryzyka.

Profilaktyka selektywna ma na celu zapobieganie, ograniczenie lub zaprzestanie podejmowania przez jednostkę zachowań ryzykownych. Cele te mogą być osiągnięte między innymi poprzez ograniczanie czynników ryzyka związanych ze środowiskiem rodzinnym i rówieśniczym, poprawę funkcjonowania emocjonalnego i społecznego, kształtowanie adekwatnych przekonań normatywnych dotyczących narkotyków, alkoholu czy uzależnień behawioralnych, promocję postaw prozdrowotnych oraz wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów związanych z używaniem narkotyków i/lub alkoholu przez dziecko. Odbiorcy działań profilaktyki selektywnej to podgrupy wybranej populacji (np. ogółu młodzieży) charakteryzujące się obecnością czynników ryzyka (indywidualnych, rodzinnych, środowiskowych), związanych z podejmowaniem danych zachowań ryzykownych, np.: używania czy nadużywania substancji psychoaktywnych, uzależniających. Do odbiorców profilaktyki selektywnej zaliczamy więc m.in.: „dzieci ulicy”, niepełnoletnie osoby popełniające czyny karalne, osoby zagrożone demoralizacją, dzieci i młodzież zagrożone wykluczeniem społecznym, osoby okazjonalnie używające narkotyków czy spożywające napoje alkoholowe.

Profilaktyka wskazująca są to działania kierowane do jednostek, u których rozpoznano pierwsze objawy zaburzeń lub szczególnie zagrożonych rozwojem problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych, uzależniających, w związku z uwarunkowaniami biologicznymi, psychologicznymi czy społecznymi. Cele profilaktyki wskazującej to zapobieganie rozwojowi uzależnienia od substancji bądź zachowań uzależniających, ograniczanie częstości używania lub zmiana wzorów używania substancji na mniej „niebezpieczne”, ryzykowne. Działania ukierunkowane są głównie na indywidualną diagnozę przyczyn problemu i podjęcie stosownej interwencji.

5. Cele Gminnego Programu

Program opiera się na przesłankach wynikających z potwierdzonego przez współczesną naukę oddziaływania uzależnień behawioralnych, od napojów alkoholowych i narkotyków na poszczególne osoby i społeczności. Ignorowanie czy lekceważenie którejkolwiek z przesłanek powoduje znaczną przewagę szkód, które wynikają ze spożywania napojów alkoholowych i narkotyków przez nieletnich oraz z nadużywania takich napojów i narkotyków przez dorosłych. Powoduje to ogromne straty, narusza tożsamość, suwerenność, wolność, zdrowie, rozwój i dobrobyt. Istnieją precedensy, które wskazują na to, że ignorowanie troski o trzeźwość, przeciwdziałanie narkomanii czy inne uzależnienia behawioralne, wprost zagraża istnieniu narodu lub bardzo negatywnie wpływa na jego życie społeczne, polityczne, ekonomiczne i pozycję międzynarodową. Głównym założeniem programu powinno być ograniczanie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem używania

Głównymi celami Gminnego Programu są:

1. Cel główny – wzbogacenie wiedzy mieszkańców, głównie uczniów i rodziców na temat uzależnień behawioralnych, skutków sięgania po alkohol oraz narkotyki, w tym także po tzw. „dopalacze” - profilaktyka i edukacja.
2. Cele szczegółowe:

- a) wzrost świadomości wśród mieszkańców gminy, w tym zarówno rodziców jak i dzieci na temat skutków picia alkoholu, używania substancji psychoaktywnych uzależniających, poszerzenie wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki i uzależnień behawioralnych poprzez dostarczanie adekwatnych informacji na temat skutków ryzykownych zachowań i umożliwienie racjonalnego wyboru własnych postępowań,
- b) kształcenie asertywnego zachowania dzieci i młodzieży, ochrona przed wchodzeniem w kontakty z substancjami psychoaktywnymi, uzależnieniem się od alkoholu, narkotyków czy behawioralnym,
- c) wzbogacanie poziomu wiedzy mieszkańców, w tym nauczycieli i rodziców w zakresie uzależnień behawioralnych, uzależnień od alkoholu, narkotyków oraz wiedzy na temat negatywnych konsekwencji sięgania po środki uzależniające poprzez szkolenia, pomoc wychowawcom, uczniom i rodzicom w organizowaniu kontaktów ze specjalistami, współpraca z rodzicami w celu likwidacji zachowań ryzykownych,
- d) zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób nadużywających bądź uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz członków ich rodzin poprzez zapewnienie dostępu do świadczeń terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin w których występuje problem alkoholowy czy narkomanii,
- e) zmniejszenie ilości osób z problemem alkoholowym czy narkomanii, zmniejszanie rozmiarów problemów już istniejących oraz zmniejszenie ilości osób cierpiących z powodu zachowań osób nadużywających alkoholu i używania substancji psychoaktywnych,
- f) podwyższenie progu wiekowego inicjacji alkoholowej i substancji psychoaktywnych oraz ochrona uczniów przed zagrożeniami uzależnień i reagowanie na pojawiające się zagrożenia w sytuacjach rozpoznawania pierwszych prób zachowań ryzykownych, informowanie o tym wychowawców, rodziców, a w razie potrzeby odwoływanie się do specjalistycznej pomocy,
- g) zminimalizowanie ryzyka kontaktu dzieci i młodzieży ze środkami odurzającymi i uzależnieniami behawioralnymi poprzez racjonalne organizowanie im czasu wolnego,
- h) promocja zdrowego stylu życia, kształtowanie postaw prozdrowotnych, zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z używaniem substancji czy zachowań uzależniających.

6. Działania podejmowane przy realizacji celów szczegółowych

Działania podejmowane przez gminę Pierzchnica w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym obejmują wiele obszarów:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i członków ich rodzin,
- 2) działalność Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pierzchnicy,
- 3) wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii, które prowadzą profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną oraz szkoleniową w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania

narkomanii oraz uzależnieniu behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów oraz działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

7. Sposoby realizacji zadań

Wszelkie czynności skierowane do dzieci i młodzieży, a także osób dorosłych mają na celu wypracowanie właściwych relacji społecznych, poczucia własnej wartości, możliwości pozytywnego odreagowania stresu i trudnych sytuacji, nawyku systematyczności, odpowiedzialności za innych, zdobycia umiejętności aktywnego spędzania czasu wolnego, umiejętności skutecznego odmawiania. Poprzez podejmowane inicjatywy będziemy edukować, uświadamiać i kształtować prawidłowe postawy, zdolności do dokonywania wyborów oraz oferować alternatywne formy spędzania wolnego czasu. Stosowane będą różne metody i programy uwzględniające profilaktykę uniwersalną i selektywną, które będą miały na celu osłabianie wpływu czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących w szkole, rodzinie oraz środowisku lokalnym grupy młodych ludzi w różnych przedziałach wiekowych.

Zaplanowane działania prowadzone będą w różnych środowiskach i kierowane będą zarówno do dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych:

1) *Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i członków ich rodzin – rola Punktu Konsultacyjnego:*

- a) umożliwienie korzystania z pomocy specjalisty psychoterapii uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym mieszczącym się w Samorządowym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Pierzchnicy,
- b) dostosowanie godzin pracy Punktu Konsultacyjnego do potrzeb zainteresowanych,
- c) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia,
- d) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, używających środków psychoaktywnych do zmiany szkodliwego wzoru postępowania,
- e) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym/terapii,
- f) rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.

2) *Działalność Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pierzchnicy:*

- a) udział członków w posiedzeniach Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- b) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia przez osoby upoważnione przez Burmistrza Miasta i Gminy Pierzchnica zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- c) obsługa biurowa oraz inne środki niezbędne do prawidłowego funkcjonowania Komisji,
- d) koszty związane z opłatami sądowymi (wydanie opinii biegłego sądowo – psychiatrycznej oraz odpisu postanowienia),

3) *Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek (w tym oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych) profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie*

rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, a także wśród rodziców:

- a) szkolenia dla osób biorących udział w realizacji programu profilaktycznego, prowadzenie szkoleń i warsztatów dla rodziców i nauczycieli, dotyczących profilaktyki alkoholowej oraz przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, finansowanie szkoleń dla osób pracujących z dziećmi, dotyczących efektywnych sposobów przekazywania wiedzy na temat uzależnień, wskazywania alternatywnych wzorców spędzania wolnego czasu, radzenia sobie ze stresem i rozwiązywaniem problemów,
- b) finansowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych, organizowanie projekcji filmów, pogadarek, spektakli i warsztatów profilaktycznych dotyczących problemów uzależnień, w tym zakup niezbędnych materiałów i pomocy dydaktycznych,
- c) realizację i wspieranie kampanii edukacyjnych, mających na celu zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat szkód wynikających z nadużywania środków i/lub zachowań uzależniających,
- d) propagowanie zdrowego stylu życia poprzez organizowanie zajęć, imprez profilaktycznych, kulturalnych i sportowych (festyny, zawody sportowe, konkursy), w tym zakup nagród i materiałów na konkursy oraz pomocy dydaktycznych,
- e) stwarzanie atmosfery przychylności i wsparcia dla lokalnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym,
- f) wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,
- g) organizowanie i współfinansowanie różnych form spędzania czasu wolnego z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży, w tym zajęcia sportowe - kluby młodzieżowe, kluby sportowe, świetlice,
- h) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży jako alternatywnego wzorca spędzania czasu wolnego, mających na celu zapobieganie uzależnieniom oraz promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia,
- i) działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- j) diagnozowanie i monitorowanie problematyki alkoholowej, narkotykowej i behawioralnej na terenie gminy,
- k) ogłaszanie otwartych konkursów na wspieranie zadań wynikających z Gminnego Programu.

8. Realizatorzy Gminnego Programu

Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pierzchnicy jest koordynatorem realizacji Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalonego na lata 2024-2027 w gminie Pierzchnica.

Dodatkowo realizatorami Gminnego Programu są:

- 1) Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pierzchnicy,
- 2) Przedszkola i Szkoły Podstawowe w Pierzchnicy i w Drugni,
- 3) Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pierzchnicy,
- 4) Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna w Pierzchnicy,
- 5) Punkt Konsultacyjny w Pierzchnicy,

- 6) Komisariat Policji w Chmielniku,
- 7) Samorządowy Zakład Opieki Zdrowotnej w Pierzchnicy,
- 8) instytucje, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia i osoby fizyczne służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,
- 9) inne instytucje realizujące pośrednio zadania Gminnego Programu oraz współpracujące przy ich realizacji.

9. Zasady funkcjonowania Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pierzchnicy:

- 1) Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pierzchnicy działa w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) M-GKRPA jest koordynatorem realizacji Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- 3) Członkom Komisji za uczestnictwo w posiedzeniu przysługuje dieta w wysokości:
 - Przewodnicząca Komisji – 300,00zł brutto (*słownie: trzysta złotych 00/100*),
 - Sekretarz Komisji – 280,00zł brutto (*słownie: dwieście osiemdziesiąt złotych 00/100*),
 - pozostali członkowie Komisji – 250,00zł brutto (*słownie: dwieście pięćdziesiąt złotych 00/100*).
- 4) Do obowiązków M-GKRPA należy:
 - a. prowadzenie postępowania zobowiązującego do podjęcia leczenia odwykowego osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny,
 - b. prowadzenie rozmów motywujących do leczenia odwykowego w ramach procedury zobowiązania do leczenia odwykowego,
 - c. prowadzenie rozmów z rodzinami osób uzależnionych w ramach procedury zobowiązania do leczenia odwykowego,
 - d. opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady miejskiej),
 - e. dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.
- 5) Członkom Komisji za dojazd na szkolenia, konferencje, posiedzenia sądu w przedmiocie zobowiązania do leczenia czy inne wyjazdy służbowe przysługuje zwrot kosztów dojazdu liczony analogicznie jak w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. 2013 poz. 167).

10. Budżet Gminnego Programu

Środki finansowe na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu będą pochodziły z:

- 1) z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,

2) części opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym, dot. sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml,

3) środków pozyskanych z innych źródeł przez podmioty włączone do realizacji Gminnego Programu.

11. Monitorowanie problemów związanych z uzależnieniami w gminie Pierzchnica:

W ramach Gminnego Programu kontynuowane będą działania podejmowane w latach ubiegłych oraz wykorzystane i sprawdzone sposoby realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom: alkoholizmowi, narkomanii i behawioralnym.

Monitorowanie problemów związanych z uzależnieniami w gminie Pierzchnica polegać będzie na:

- 1) wymianie informacji między instytucjami, organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, osobami fizycznymi i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem uzależnieniom na terenie gminy,
- 2) gromadzeniu i analizie danych na temat problemu uzależnień w gminie,
- 3) prowadzeniu działań mających na celu ocenę rodzaju i stopnia zagrożenia uzależnieniem,
- 4) monitorowanie skuteczności realizowanych programów profilaktycznych i terapeutycznych,
- 5) zbieraniu danych o skali pomocy rodzinom dotkniętym problemem uzależnień alkoholowych, narkomanii i behawioralnych w rodzinie.

Uzasadnienie

do projektu uchwały Nr LIV/...../2023 Rady Miejskiej w Pierzchnicy

z dnia 28 grudnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Pierzchnica na lata 2024 - 2027

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2027 stanowi podstawę do praktycznej realizacji zadań własnych gminy doprecyzowanych w art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939).

Środki finansowe przeznaczone na ten cel pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminny Program na lata 2024-2027 jest kontynuacją działań rozpoczętych w latach poprzednich. Obowiązek uchwalania Gminnego Programu wynika z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Pierzchnica na lata 2024-2027 jest zasadne.

Burmistrz

mgr inż. Stanisław Strąk